Ч. 52 Субота 6 (18) марта 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмінїстрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францїсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма принимають ся лишь франкованî.

Рекламаціи неопечатанî вôльнî вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адмінїстраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На вчерашнôмъ ранѣшнôмъ засѣданю вела ся дебата надъ змѣнами, пороблеными Палатою панôвъ въ законѣ о промыслѣ будôвельнôмъ и залагоджено 15 параґрафôвъ. При §. 2 промавлявъ пос. Ебенгохъ и доказувавъ, що параґрафъ сей пôсля ухвалы Палаты панôвъ, кривдить дрôбныхъ промысловцѣвъ въ користь будôвничихъ по великихъ мѣстахъ. Бесѣдникъ пригадавъ галицкимъ посламъ депутаціи зъ власного краю, котрî просили, щобы задержати ухвалу Палаты панôвъ и домагавъ ся, щобы задержати проєктъ Палаты послôвъ, згôдный зъ первѣстнымъ проєктомъ правительства.

На вечѣрнôмъ засѣданю розпочала ся нарада надъ проєктомъ закона противъ фальшованя поживы. По справозданю пос. Пінїньского промавлявъ пос. Найберъ за утворенємъ комісіѣ, котра розслѣдила бы всѣ справы дотыкаючî фальшованя поживы и уложила вôдповѣдный кодексъ. Бесѣдникъ поставивъ вкôнци дотычну резолюцію. — Пос. Розеръ предкладавъ, щобы перейти до спеціяльнои дебаты. — Пос. Мутъ домагавъ ся обостреня дотычныхъ приписôвъ карныхъ, особливо за фальшованє винъ. — Пос. Пернерсторферъ ставивъ интерпеляцію въ справѣ конкуренціѣ, яку роблять войсковî музики цивільнымъ.

На вчерашнôмъ вечѣрнôмъ засѣданю промавляли ще за симъ закономъ послы Кіндерманъ, Лїнбахеръ и Тавшь, противъ — пос. Славікъ, котрый добачувавъ въ сѣмъ законѣ мѣшанє ся правительства до власти автономічнои поодинокихъ краѣвъ. На тôмъ перервано нарады, а правительство предложило законъ о будовѣ льокальнои зелѣзницѣ Любляна-Штайнъ и законъ о закупнѣ ґрунтôвъ пôдъ будову нѣмецкого унїверситету въ Празѣ.

Комісія буджетова ухвалила на вчерашнôмъ засѣданю безъ змѣны проєктъ о полѣпшеню дотаціѣ достойникôвъ церковныхъ и крилошанъ. Мінїстеръ просвѣты дръ Ґавчь заявивъ, що годить ся на предложенє референтомъ пôдвысшенє сумъ декотрыхъ дотацій пôдъ тымъ условіємъ, що законъ вôйде въ житє ажь зъ днемъ 1 сѣчня 1894.

Опôсля приняла комісія безъ змѣны предложенє правительства въ справѣ будовы инстутута анатомічно-фізіольоґічного у Львовѣ. Референтъ пос. Беръ поставивъ внесенє, щобы до того закона ухвалено додаткову постанову, що медичный факультетъ, маючій утворити ся при львôвскôмъ унїверситетѣ, має розпочати свою дѣяльнôсть зъ рокомъ школьнымъ 1894/95. Ухваленя того додатку домагавъ ся референтъ длятого, що розширенє истнуючихъ унїверситетôвъ або ихъ зношенє повиненъ ухваляти парляментъ а не повинно оно зависѣти лишь вôдъ волѣ адмінїстраціѣ державнои. Пос. Беръ покликавъ ся на то, що утворенє послѣднихъ унїверситетôвъ, мѣжь ними й черновецкого унїверситету наступило на пôдставѣ окремого закона.

Мінїстеръ дръ Ґавчь заявивъ, що вже при утвореню черновецкого унїверситету и при подѣлѣ прагского унїверситету на нѣмецкій и ческій, стояло правительство на тôмъ становищи, що до утвореня новыхъ унїверситетôвъ не потреба ухваленя окремого закона. Въ обохъ тыхъ выпадкахъ були однакожь спеціяльнî мотивы, котрî промавляли за тымъ, щобы вмѣшала ся до того власть законодавча. Мінїстеръ просивъ, щобы комісія не ухваляла внесеня посла Бера, бо правительство не могло бы въ Палатѣ панôвъ боронити противного становища, яке займає въ Палатѣ послôвъ, а справа будовы анатомічного института у Львовѣ мимо того, що єсть нагла, могла бы проволѣчи ся ажь до осени. Внесенє Бера вôдкинено.

Вѣсть, що дръ Смолька, довголѣтный президентъ Палаты послôвъ, подавъ ся до дімісіѣ, потверджує ся. Оденъ зъ членôвъ редакціѣ Dzien. Polsk-ого бувъ вчера у Є. Екец. дра Смольки а той заявивъ єму, що дѣйстно подавъ ся до дімісіѣ. Що урядово не оголошено сеи дімісіѣ то лишь длятого, що президія Палаты послôвъ старає ся, щобы наклонити дра Смольку абы вôнъ бодай до осени здержавъ свою дімісію. Дръ Смолька мавъ вôдповѣсти листовно и нинѣ мабуть буде вôдчитане єго письмо въ Палатѣ послôвъ.

Справы краєвî.

(Мѣскî секретарѣ).

Ц. к. Намѣстництво въ порозумѣню зъ Выдѣломъ краєвымъ выдало розпорядженє для урядникôвъ маґістратôвъ 12 меншихъ мѣстъ а именно: Горлицъ, Городка пôдъ Львовомъ, Ясла, Яворова, Коросна, Снятина, Сокаля, Теребовлѣ, Вадовицъ и Жовквы. Кандидатъ на секретаря мѣского въ высше наведеныхъ мѣстахъ має пôддатись испытови передъ комісією, зложеною зъ трехъ членôвъ, а именно зъ члена Выдѣлу краєвого, яко предсѣдателя и двохъ испытователѣвъ, зъ котрыхъ одного вызначує Намѣстництво, а другого Выдѣлъ краєвый. Испытъ буде вôдбуватись письменно и устно, а именно впередъ письменно, а опôсля устно. Письменный испытъ вôдбуде ся въ будынку Выдѣлу краєвого пôдъ дозоромъ одного

Звычай и мода.

I.

Цѣле житє людске складає ся зъ самыхъ дрôбничокъ, але якъ разъ тî дрôбнички грають въ нѣмъ майже завсѣгды найбôльшу ролю; они суть въ житю тымъ, чимъ въ природѣ капля воды, що спадаючи безустанно на твердый камѣнь остаточно выжолоблює єго и лишає на нѣмъ своє пятно. Тî дрôбнички складають ся въ житю чоловѣка въ одну велику цѣлôсть и становлять разомъ то, що называємо звычаємъ. Коли приглянемось всѣлякимъ звычаямъ близше, то знайдемо въ нихъ множество такихъ дрôбницъ, безъ котрыхъ можна бы дуже легко обôйти ся, котрî не то що немають нинѣ нѣякого значѣня и вартости, але выглядають просто нерозумнî и смѣшнî, а всежь таки годѣ намъ ихъ позбути ся, годѣ ихъ покинути, коли не хочемо обрушити на себе весь свѣтъ и стягнути на себе що найменше назву дивакôвъ. Та ще й то дивно, що люде не придержують ся нѣчого такъ упорно, якъ саме тыхъ дрôбничокъ звычаєвыхъ, котрî черезъ то прибирають неразъ такъ велику вагу, що становлять не лишь якусь спеціяльну ознаку товариского поведеня, але бувають часто найголовнѣйшимъ мѣриломъ просвѣты и интелїґенціѣ а наслѣдкомъ того стають ся навѣть важнымъ предметомъ науки, хочь неразъ стоять въ яркôй суперечности зъ правдивою наукою. Тыкати тыхъ дрôбничокъ рѣчь небезпечна. Можна заводити всѣлякî реформы, можна накладати на людей всѣлякî тягары, можна обмежати свободу, але не вôльно нарушати дрôбничокъ звычаєвыхъ, особливо найдурнѣйшихъ зъ нихъ, скоро всѣ ихъ придержують ся. Хто поваживъ бы ся выступити противъ такихъ дрôбничокъ, може бути певный, що зробить ся найбôльшимъ ворогомъ, и обрушить цѣлый свѣтъ на себе; дарма, що вôнъ старавъ бы ся доказувати, що робить то для загального добра и для просвѣченя темныхъ масъ суспôльности.

А зъ вôдкижь взяли ся всѣ тî дрôбнички звычаєвî? Первѣстно мусѣли они конче мати якесь практичне значѣнє, бо инакше не могли бы були вôйти въ звычай: але коли вже разъ стали ся звычаємъ, то хочь стратили своє первѣстне значѣнє, зросли ся такъ зъ людскимъ житємъ, що вже годѣ ихъ вôдъ него вôдлучити. Цѣкаво, думаємо, буде приглянути ся, зъ вôдки взяли ся у насъ деякî звычаѣ и якъ они розвивали ся та яке було давнѣйше, а яке єсть нинѣ ихъ значѣнє. Отъ возьмѣмъ н. пр. хочь бы лишь звычай поздоровлюваня.

Не одному може впало то вже въ очи, що коли на селѣ, або взагалѣ тамъ, де мало людей, переходимо коло якогось чоловѣка, то якось намъ дивно стає, коли переходимо мовчки оденъ попри другого, якось маркотно, що вôнъ до насъ не вôдзыває ся. Отже якъ разъ та маркотнôсть стала ся причиною звычаю поздоровлюваня. Коли люде въ напôвъ дикôмъ станѣ де стрѣчали ся, або переходили попри себе, то не знаючи себе, не довѣряючи собѣ взаимно давали собѣ якійсь знакъ, що не суть оденъ другому ворогами. У цивілізованыхъ народôвъ ще до нинѣ такъ водить ся. Коли пôдчасъ стану военного або пôдчасъ облоги войскова патруля стрѣчає кого вечеромъ чи въ ночи на улици то заразъ вôдзываєся до него: „Стôй! Хто тамъ?“ — а запытаный має вôдповѣсти: „Свôй, приятель“. Подôбный звычай єсть у многихъ народôвъ азійскихъ и африканьскихъ. Кождый чоловѣкъ, котрый приходить до другого, мусить сказати єму, що приходить въ мирѣ до него. Коли до табору Бедуинôвъ приходить якій чоловѣкъ, то каже заразъ: „Ала дахилакъ“, значить ся „вôддаю ся твоѣй опѣцѣ“.

Найзвычайнѣйшій у насъ способъ поздоровлюваня єсть вôдкрыванє головы, подаванє руки и похилюванє тѣла або поклôнъ. Вôдкрыванє головы єсть здаєсь чисто европейскій звычай и походить мабуть зъ середновѣчныхъ часôвъ. Однî кажуть, що давными часами, коли ще цвило середновѣчне лицарство, здоймавъ кождый лицарь свôй шеломъ, щобы тымъ способомъ розброити ся и показати, що не прихо-

зъ испытуючихъ комісарѣвъ або вызначеного до того урядника Выдѣлу краєвого въ той способъ, що кандидатови достарчить ся вôдповѣдни збôрки правъ и нормалій, а выключене буде въ часѣ призначенôмъ до оброблення тематôвъ всяке порозумѣне помѣжь кандидатами якъ такожь приступъ чужихъ особъ. Предметомъ письменныхъ выробôвъ буде вôдповѣдно до постанôвъ комісіѣ испытуючои уложене реляціѣ до высшои власти, выдане ореченя або розвязане пытань зъ кôлькохъ галузей адміністраціѣ. Испытъ устный кождого кандидата буде тревати около двохъ годинъ. Кандидатъ має зложити доказы знаня адміністраційныхъ законôвъ и розпоряджень, якъ такожь приписôвъ, що дотыкають такъ власного, якъ и порученого круга дѣланя громады, передовсѣмъ тыхъ приписôвъ, що вôдносять ся до дѣяльности властей мѣскихъ. Кандидатъ буде подрôбно испытованый зъ круга, обнятого тематомъ, даныиъ ему до письменного обробленя.

Анальоѓічни приписы мають такожь обовязувати що до испытôвъ кваліфікаційныхъ для стараючихъ ся о посады инспекторôвъ поліціѣ мѣскои въ 30 бôльшихъ мѣстахъ. Рôзниця заходить лише въ тôмъ, що вымоги вôдъ тыхъ кандидатôвъ суть взагалѣ менши и ограничени до спеціяльныхъ вѣдомостей.

Зъ рускихъ товариствъ.

Надзвычайни загальни зборы товариства „Народный Дôмъ въ Чернôвцяхъ" вôдбули ся въ понедѣлокъ дня 27-го лютого лише въ цѣли справозданя касового и удѣленя абсолюторіѣ, що на головныхъ зборахъ не могло статп ся задля слабости контрольора. Заступникъ головы о. К. Костецкій отворивъ зборы повитанемъ членôвъ и передавъ слово касієрови п. Ом. Манастирскому для справозданя касового. Рахунки за р. 1891 и 1892 представляють ся такъ:

Приходы:

	зр.	кр.
1. Полишилось въ касѣ зъ р. 1890	442 зр.	68 кр.
2. Датки	786 „	93 „
3. Вôдсотки въ касѣ щадничôй	6 „	65 „
4. За Коломыйки	17 „	89 „
5. Членьски вкладки	274 „	— „
6. Чиншь зъ дому	2193 „	46 „
7. Зъ кругольнѣ	199 „	51 „
8. За садовину	36 „	50 „
9. Сплата довгу	1 „	— „
10. Позичка	2000 „	— „
Разомъ	5958 зр.	62 кр.

Выдатки:

	зр.	кр.
1. Податки	827 зр.	79 кр.
2. Зарядъ и направа дому	702 „	63 „
3. На сплату довгу	1876 „	90 „
4. Належитôсть за перенесене маєтку	471 „	48 „
5. Проценты вѣрителямъ	479 „	36 „
6. На запомогу бѣд. ученикôвъ	162 „	— „
7. Позичено	1000 „	— „
Разомъ	5520 зр.	16 кр.

Остає ся въ касѣ готôвкою 438 зр. 46 кр. и оденъ дукатъ. Вôдтакъ принято прелімінарь на р. 1893.

Станъ маєтку „Народного Дому" представляє ся такъ:

„Народный Дôмъ" має:

	зр.	кр.
1. Дôмъ купленый за	18000 зр.	— кр.
2. У довжникôвъ	1585 „	— „
3. Въ готôвцѣ	438 „	46 „
Разомъ	20023 зр.	46 кр.

„Народный Дôмъ" виненъ:

	зр.	кр.
1. До касы щадничои	10272 зр.	70 кр.
2. Другимъ вѣрителямъ	3180 „	— „
Разомъ	13452 зр.	70 кр.

Отже чистый маєтокъ „Народного Дому" єсть **6.570 зр. 76 кр.** — По удѣленю абсолюторіѣ замкнено нарады збору.

Переглядъ політичный.

Є. Вел. Цѣсарь удѣливъ рѣшенемъ зъ дня 16 лютого с. р. Найв. санкціѣ законови ухваленому галицкимъ Соймомъ, котрый постановляє вылученя громадъ Тростянка, Пилипы и Волова изъ звязи громады Перерôвъ въ повѣтѣ коломыйскôмъ и уконституованя ся тыхъ же въ самостôйну громаду Тростянка.

Зачувати, що партіи парляментарни згодили ся на то, щобы президентомъ Палаты выбрати Хлюмецкого, першимъ віцепрезидентомъ пос. Катрайна, а другимъ віцепрезидентомъ Давида Абрагамовича, позаякъ пос. Мадейскій не хотѣвъ приняти выбору.

Зъ Берлина доносять, що въ комісіѣ войсковôй заявивъ Капріві, що не зробить рѣшучо нѣякои концесіѣ въ предложеню войсковôмъ. Наслѣдкомъ того мало стати ся розвязане парляменту рѣчею необходимою.

До Köln. Ztg. доносять зъ Петербурга, що поголоска, мовь бы то ескадра россійска пôдъ проводомъ адмірала Казнакова, вертаючи зъ Америки, мала поступити до якогось зъ портôвъ французскихъ, єсть безосновна.

Екзархъ болгарскій згодивъ ся на то, щобы митрополита Климентія поставити за его послѣдну демонстрацію передъ судъ синоду, але зажадавъ, щобы насампередъ позволено ему вернути до своеѣ резиденціѣ. Правительство болгарске не хоче на то згодити ся, бо и власть цивільна має право такожь его судити.

Д о п и с ь.

Вôдъ Калуша,

(Клопоты зъ поромомъ.)

Въ селѣ Добрôвлянахъ, на рѣцѣ Лôмници, єсть поромъ, вôдъ котрого мыто перевозове побирає таяжь громада. А щобы тоє мыто якъ найвысше пôднести, постановила таяжь громада, за ласкавою порадою мѣсцевого арендаря Лейбы Земана, котрому и поромъ въ аренду вôддала, що нѣхто не смѣє поромъ объѣхати, якъ лѣтомъ въ брôдъ, такъ и зимою на лѣдъ, хоть лѣтомъ можна бы воду вбутому перебрести, а зимою, якъ то кажуть, „и гарматы провадь на лѣдъ". Але въ Добрôвлянахъ того не вôльно, бо арендарь порома зъ помочею громады, вôдъ осени до весны лѣдъ прорубує, абы обмерзлый поромъ зъ приточенымъ мôсткомъ нѣхто безплатно не объѣзджавъ. Такимъ способомъ зверхъ 15 пôдгôрскихъ громадъ, котрі удають ся рôкъ рôчно до Калуша и назадъ, платятъ вôдъ 12 лѣтъ за тоє, що перейдуть примусово на той поромъ, а то властиво черезъ добрôвляньске камѣнє, котре они называють „пшеничка", та тôлько плечима здвигають.

Бидко, що власти о тôмъ нѣчого не знали, бо коли громады вôднеслись до свѣтлого ц. к. Староства въ Калуши, то сей часъ наказано громадѣ Добрôвляны, абы по обохъ берегахъ Лôмницѣ, на переѣздѣ, уставлено таблицѣ зъ написею: „Вôльно ѣхати въ брôдъ и на лѣдъ безъ оплаты мыта перевозового". Для справдженя жалобы, явивъ ся Вп. ц. к. Староста Маєвскій на мѣсци перевозу 12 лютого с. р. (въ день ярмарковый), а переконавшись о нашôй кривдѣ, выдавъ наказъ ц. к. жандармеріи, котра тогожь дня робила варту, щобъ кождому вôльно було ѣхати на лѣдъ, (котрого тогды жидъ зрубати не мôгъ).

То само повторило ся дня 13 марта с. р.

дить въ якôмсь ворожôмъ намѣреню. Той звычай перейшовъ опôсля на знимане зъ головы капелюха и шапки. Други знову кажуть, що въ середновѣчныхъ часахъ мусѣвъ кождый невôльный чоловѣкъ, значить ся, пôдданый, стричи собѣ волосє, а коли его стрѣтивъ его панъ, то вôнъ мусѣвъ передъ нимъ вôдкрыти голову, щобы показати, чи має дѣйстно обстрижену голову. Вôдкрыване головы має отже пôсля сего двояке значѣнє: разъ має оно зазначити дружбу и миръ а вôдтакъ преданнôсть и пониженє.

Сей звычай поздоровлюваня стративъ вже своє первѣстне значѣнє, але за то набравъ множество всѣлякихъ тонкостей. Нинѣ не досыть вже лишь вôдкрыти голову, але ще й треба знати, якъ то зробити. Не все одно зловити ся котрою небудь рукою за капелюхъ та здоймити его зъ головы, але треба ще й уважати на то, котрыми взяти его пальцями, чи вôдкрыти голову зовсѣмъ, чи до половины, або лишь порушити его дрôбку, нѣбы поправити на головѣ. То все треба вымѣрити пôсля того, кого здоровимо, щобы борони Боже и самому не понижити ся и другого не оскорбити. Треба знати, чи здоймивши капелюхъ спустити его поважно въ долину, якъ передъ старшимъ, передъ якимъ начальникомъ, чи вывинути нимъ хорошимъ каблукомъ въ бôкъ якъ передъ хорошою панною. Ба, не конець на тôмъ; треба ще знати якъ держати капелюхъ въ руцѣ: чи спустити зъ нимъ руку въ долину, чи сперти его на грудехъ або вôдхилити руки трохи въ гору и въ бôкъ, чи наконець для бôльшого „шику" взяти его межи ноги.

Отсе все ти дрôбнички, про котрі була повысше мова, але найже хто спробує ихъ усунути. Два чи три роки тому назадъ, прийшла була комусь добра гадка заступити поздоровлюване вôдкрыванемъ головы дуже практичнымъ способомъ салютованя на ладъ войсковый. А гадаєте, що та гадка приняла ся? Дежь тамъ, знайшла лишь богато противникôвъ. Коли за то въ сѣмдесяти рокахъ мѣски елеґанты выдумали були спосôбъ, пôсля котрого т. зв. цілиндеръ здоймало ся на три темна зъ головы, вымахувало ся нимъ каблукомъ и брало ся его пôдъ паху, то сей звычай приймивъ ся бувъ дуже скоро. Така то вже, бачите, натура чоловѣка, що вôнъ переймає скорше то, що смѣшне и нерозумне.

Подаванє руки має такожь двояке значѣнє: первѣстно хотѣвъ той, що подававъ руку другому, показати, що вôнъ не приходить въ злôмъ намѣреню, не має въ руцѣ нѣякого укрытого оружія, подає руку, нѣбы на то, що другій, коли хоче, може его зловити. Держати ся зъ кимсь за руки, значить, жити зъ нимъ въ дружбѣ. Але подаванє руки має ще й инше значѣнє, котре знаходить своє поясненє въ змыслѣ дотыканя. Коли чутливи руки зôйдуть ся разомъ, робить то приємнôсть тымъ, що подають собѣ руки. Тымъ то поясняє ся, що далеко частѣйше подають собѣ руки ти люде, що мають руки делікатни, якъ ти, у котрыхъ бувають руки груби и запрацьовани, менше чутливи на делікатный вплывъ нервôвъ.

Спосôбъ поздоровлюваня черезъ дотыкуванє ся тѣла другого чоловѣка єсть, можна сказати, найбôльше уживаный и не обмежає ся лишь на сами руки. Декотрі т. зв. дикі народы, сполучають зъ подаванємъ рукъ ще деякі инші церемоніѣ. Мурины и американьскій Индіяне подають собѣ руки въ той спосôбъ, що складають великій палець зъ показуючимъ въ колѣсце и такъ нѣбы двома огнивами ланцуха звязують на хвильку свои руки. Жителѣ Новозеляндіѣ замѣсть подавати собѣ руки, подають собѣ — коли можна такъ сказати — ноги. Пôсля Кука, коли зôйде ся Новозеляндець зъ своимъ приятелемъ, то витає ся зъ нимъ въ той спосôбъ, що дотыкає ся своимъ носомъ его носа. Буває й такъ, що замѣсть дотыкати ся носами при повитаню, бере оденъ другого за руку и тре собѣ нею по носѣ. Капітанъ Кінґъ єсть тои гадки, що правдиви Новозеляндцѣ мають лишь длятого плескаті носы, що ихъ дуже часто натирають собѣ при повитаню чужими руками. Капітанъ Бічей такъ описує сю церемонію: Губы втягають ся межи зубы, нôздря тогды розширяють ся, а легки надувають ся. Витаючі ся особы нахилюють ся тогды лицемъ до лиця, дотыкають ся кôнцями носа и трутъ ними оденъ объ другій та выкрикують при тôмъ

(въ день ярмарковый). На приказъ ц. к. Старроства, стоявъ тутъ жандармъ на вартѣ, абы було вôльно, коли хто хоче, ѣхати черезъ Лôмницю въ брôдъ, и такъ ажь по многихъ лѣтахъ перервы, за помочею ц. к. властей, можна було переѣхати черезъ братне село Добрôвляны, безъ надзвычайнои оплаты, котру радше можна було „грабежнымъ“ назвати, бо не одного ту заграбили, та ще й потôмъ набили.

Тымъ часомъ громада Добрôвляны дуже засмутилась тымъ, що якъ зачувати, хоче арендарь еѣ покинути, коли такъ дальше пôйде. Нема чого страхатись, панове громадо; вôдъ Калуша не дуже далеко, буде сто за одного.

Знакомый.

Новинки.

Львôвъ дня 17 марта

— **Перенесеня.** И. Намѣстникъ перенѣсъ старшого инжинера Конст. Моравецкого зô Львова до Залѣщикъ, инжинера Кароля Войцѣховского зъ Залѣщикъ до Перемышля, и адіюнкта будôвництва Льва Балтаровича въ Самбора до Залѣщикъ.

— **Конкурсы.** Окружна рада шкôльна въ Косовѣ розписуе конкурсъ зъ речинцемъ до 15 цвѣтня на слѣдуючі посады учительскі: въ Красноилѣ, Прокуравѣ, Тудьовѣ, Жабю-Слупейка и на посаду молодшои учительки въ Кобакахъ.

— **Зъ Університету.** Міністеръ просвѣты потвердивъ ухвалу професорôвъ выдѣлу фільозофічного Університета ягайлоньского въ Краковѣ, котрою позволено доцентови літературы польскои, дрови Осипови Третякови выкладати літературу и языкъ рускій.

— **Выстава краева.** На вчерашнôмъ засѣданю секціѣ III (годôвля худобы) въ присутности презеса выставы кн. Адама Сапѣги и численно зôбравшихъ ся членôвъ, выбрано презесомъ тои секціѣ п. Стан. Брикчиньского (перше бувъ бл. п. кн. Левъ Сапѣга). Вôдтакъ ухвалено проґраму для цѣлои групы, а именно: а) худоба рогата, б) вôвцѣ, в) худоба хлѣвна и г) домашні птицѣ. Ту проґраму выготовивъ дуже старанно справоздавець проф. Шпільманъ. — Выдѣлъ Рады повѣтовои въ Бучачи ухваливъ на внесенє члена Рады, селянина Григорія Совы, вставити до повѣтового буджету адміністраційного на р. 1894 суму 300 зр. на субвенцію для селянъ и мѣщанъ бучацкого повѣта, котрі бы хотѣли выслати свои рѣчи на выставу.

— **Нові зошиты.** У школахъ народныхъ уживають ся часто зошиты, котрі анѣ формою, анѣ краскою окладинокъ и лініями не вôдповѣдають вымогамъ здоровля и не причиняють ся до доброи науки каліґрафіѣ. На се звернула увагу окружна рада шкôльна у Львовѣ и постановила приписы, які мають бути зошиты. Тыхъ приписôвъ будуть держати ся всѣ народні и выдѣлові школы у Львовѣ и о нихъ повѣдомлено всѣхъ купцѣвъ и властителѣвъ торговель паперôвъ.

— **Месть.** Въ Кривчу надъ Днѣстромъ — якъ доносять до „Дѣла“ — выкрали кравцеви Альтеръ другі жиды смалець. Зъ того пôшла страшна завзята сварня въ обохъ сторôнъ а месть наступила дня 3 марта въ пятницю. Альтеръ ишовъ зъ своимъ старенькимъ вôтцемъ передъ сабашомъ до парнѣ. Коли они выйшли до сѣней, замкнувъ хтось нагло дверѣ за ними, и на обохъ посипались мовь градъ удары всѣлякого рода. Дванацять коновокъ на нихъ розбито и страшно ихъ покалѣчено. Вôтця побили, що ледви жие, а самому кравцеви грозить смерть, бо коновкою розбито ему голову. Теперь веде ся слѣдство, зъ котрого показало ся, що напастники були уставили якогось хлопця на вартѣ, щобы въ часѣ катастрофы нѣкого не допустивъ до парнѣ. На щасте надôйшовъ оденъ селянинъ до парнѣ и выратувавъ нещастні жертвы въ рукъ напастникôвъ.

— **Фальшиві пятьдесятки.** Дня 8 с. м. выслала одна фірма въ Бѣлградѣ листъ грошевый до одного зъ торговельныхъ домôвъ у Вѣдни. Прислана сума выносила 1094 зр. и складала ся въ 100 зр., 50 зр., 10 зр., 5 зр. и 1 зр. По вôтвореню листу показало ся, що 14 пятьдесятокъ було фальшивыхъ. Фальшиві банкноты зложено въ дирекціи поліціѣ. Замѣсть написи „Gulden“ находить ся на банкнотѣ „Gueden“, опôсля на угорскôй сторонѣ слово „forint“ опущене, а крôмъ того находять ся ще инші хибы, по котрыхъ можна фальсіфікаты розпôзнати. Числа червоні написані червонымъ чорниломъ и дадуть ся легко змыти.

— **Зъ салѣ судовои.** По дводневôй розправѣ передъ судомъ присяжныхъ засудивъ трибуналъ Теодора Макушку, дяка и писаря громадского на два роки вязницѣ, а Яремчука на чотири мѣсяцѣ. Т. Макушка забуривъ публичный спокôй, образивъ Маестатъ и допустивъ ся обманьства. Ему доказали, що бувъ пропаґаторомъ еміґраціѣ народу до Россіѣ, а при тôй нагодѣ обманювавъ. Такожь доказали ему, що неразъ въ маловаженемъ говоривъ о публичныхъ институціяхъ и о правительствѣ австрійскôмъ, за те хваливъ жите въ Россіи. Таке говоривъ людямъ, котрыхъ намавлявъ до еміґраціѣ. Яремчука покарано за фальшиве зôзнанє передъ судомъ. Розправа була тайна.

— **Пригоды въ Буковинѣ.** Пôмста зъ причины нещасной любови все ще лучае ся мѣжь селянами на Буковинѣ. Ось знову оденъ прикладъ: 25-лѣтный парôбокъ Михайло Скравичукъ въ Новоселици кохавъ ся въ однôй дѣвчинѣ, але она покинула свого милого, бо вôнъ запивавъ ся. Тому постановивъ Скравичукъ пôмстити ся; закликавъ разъ дѣвчину надъ рѣку и ту силомôць кинувъ еѣ въ воду, де она й утопила ся. — Въ Каменнѣ селянинъ Михайло Блѣшко забивъ не знати чому свою дитину, що мала рôкъ. — Въ Гербôвцяхъ повставъ огонь въ хатѣ селянина Маковея. Въ огни згорѣла господиня дому Олена Маковей; бо она пробудила ся зô сну ажь тодѣ, коли вже годѣ було утечи зъ хаты.

— **Смерть вôдъ загару.** Въ лѣску лат. священика, що зовесь „Григорôвъ“ [illegible] вôдъ Кривча загорѣвъ на смерть побережникъ зъ жѣнкою передъ Иорданомъ. Ихъ доперва найдено въ двѣ недѣлѣ въ побережниковцѣ и то закостенѣлыхъ. Морозъ и снѣгъ покрыли и оцѣнили неживі тѣла. Але цѣкаве, що кôтъ бувъ въ хатѣ, зъ голоду поѣвъ куры, а на трупôвъ не кинувъ ся, мабуть длятого, що любивъ небôщикôвъ. Трупы були бы ще довше лежали, але случайно жандармъ патролюючи, вôдкрывъ ихъ.

— **Убійство изъ зависти.** Вôрменьскій міліонеръ, купецъ Гадж. Гусейнъ въ Константинополи убивъ изъ зависти насамперѣдъ свою жѣнку, вôдтакъ свою сестру, котра прибѣгла его жѣнцѣ на помôчь, дальше еѣ чоловѣка, слугу, и наконецъ поліціяна, котрого приклекано на помôчь.

Штука, наука и література.

— **Сибѣръ Кенана,** перекладъ В, появивъ ся зъ друку. Выданє дуже гарне, сторôнъ 181. Цѣна 1 зр. 20 кр. Выданє появилось въ друкарнѣ наукового тов. имени Шевченка у Львовѣ. Въ тôй дуже цѣкавôй книжцѣ описані невôдрадні вôдносины россійскихъ вязнѣвъ. Свого часу наробила була ся книжка богато шуму и писали о нѣй та говорили богато.

— **Teka Rozmaitości.** Пôдъ такимъ заголовкомъ выдае въ Краковѣ о. Маркиль Дзюжиньскій мѣсячне письмо популярно-наукове, котрого перші зошитъ мѣстить въ собѣ: O istnieniu Boga. — Proces Galileusza. — Katolicyzm Adama Mickiewicza. — Цѣна I зошита 50 кр.

† Посмертні вѣсти.

Константинъ Бобчиньскій, послъ на Соймъ краевый, померъ у Глуднѣ коло Дынова. — Дръ Михайло Шмідъ, другій віцепрезидентъ и начальникъ бюръ маґістрату м. Кракова, померъ також. — Осипъ Сунинській, польскій писатель, авторъ численныхъ працъ въ поля економіѣ суспôльнои, бувшій урядникъ львôвскои касы ощадности, померъ проживши 90 лѣтъ.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувші добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 16 с. м. до 12 год. въ полудне дня 17 марта: середна теплота була + 9·1° Ц., найвысша + 15·0° Ц. (вчера по полудни), найнизша + 6·2° Ц. нинѣ въ ночи. Барометеръ паде (755). Вѣтеръ буде захôдный, мѣрный, теплота опаде до + 4° Ц., небо буде легко захмарене; малый дощь.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 16 с. м.; пшениця 7·75 до 8.—; жито 6·— до 6·25; ячмѣнь 5·— до 5·75; овесъ 5·25 до 6·—; рѣпакъ 11·25 до 11·75; горохъ —·— до —·—; вика 5·— до 5·25; насѣне льняне 11·— до 11·75; бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 74·—; бѣла 75·— до 85·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 18·— до 20·—; анижь 36·— до 38·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·25 до 12·05.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 17 марта. Е. Вел. Цѣсарь вернувъ вчера до Вѣдня. Е. Вел. Цѣсарева выѣхала до Геновы.

Бѣлградъ 17 марта. При теснѣйшихъ выборахъ въ Лесковацу и Болостинцяхъ выклекали радикалы такі розрухи, що ажь войско мусѣло стрѣляти. Арештовано богато людей.

Софія 17 марта. Станъ здоровля кн. Фердинанда поправивъ ся значно.

Надôслане.

ОКУЛІСТЪ

Дръ А. Шулиславскій

бувшій асистентъ клініки очнои радника дра Віхеркевича въ Познаню, бувш. демонстраторъ клініки проф. Фухса у Вѣдни и проф. Ридля въ Краковѣ, ординуе у Львовѣ

ул. Театральна Ч. 7. I. поверхъ

24 вôдъ 12—1 и вôдъ 3—4 год.

або щось муркотять. Чимъ бôльшу дружбу хотять витаючи ся оденъ другому заявити, тымъ сильнѣйше труть носами, щобы такі ажь добре болѣло.

Ще дивнѣйшій и смѣшнѣйшій звычай повитаня або пращаня на островахъ Фіджі на всхôдъ вôдъ Австраліѣ, описуе Джонстонъ. „Коли я выходивъ зъ дому — каже сей подорожникъ — де ночувавъ, кликали за мною люде: „салока!“ т. е. „вôдходить!“ Я сказавъ имъ на то: „я вôдходжу, а вы остаетесь!“ Тогды прибѣгли они оденъ за другимъ до мене, вхопили мене за руку и нюхали ихъ, роблячи при тôмъ великій шумъ. Подôбный звычай есть также въ полуднево-захôднôй Индіи. Тамошні люде замѣсть якъ у насъ цѣлувати ся, прикладають уста и нôсъ до лиця свого приятеля и глубоко вôддыхають втягаючи его запахъ въ себе. Въ своѣй мовѣ не кажуть „поцѣлуй мене“, але „понюхай мене“. Въ Або, надъ рѣкою Нігромъ, витають ся люде въ той спосôбъ, що беруть оденъ другого за руки и натягають оденъ другому палець за пальцемъ такъ, щобы они трѣскали въ чколонкахъ. На декотрыхъ островахъ австральскихъ есть знову такій звычай, що витаючій гладить того чоловѣка, котрого витае, рукою по животѣ. Подôбный звычай есть также у африканьского племени Квінци, на всхôдъ вôдъ озера Танґаніка. Коли стрѣтять ся два мужчины, то погладить оденъ другого по животѣ, заплещуть, а вôдтакъ подадуть собѣ руки. Коли же зôйдуть ся два славні проводирѣ, то покланяесь насамперѣдъ молодшій старшому, стане на колѣна, пустить руки по обохъ бокахъ своихъ ногъ, а старшій плесне тымчасомъ шѣсть або сѣмь разôвъ въ долонѣ. Вôдтакъ замѣнюють ролѣ: старшій стае на колѣна, а молодшій вдарить ся тогды насамперѣдъ пôдъ лѣву, а вôдтакъ пôдъ праву паху, щобы ажь лоскôтъ пôшовъ.

Часто однакожъ бувае, що витаючій не важить ся робити всѣхъ тыхъ приемностей другому: вôнъ робить то лишь зъ далека, знаками. Ескімосъ н. пр. не тре живôтъ свому гостеви, але за то тре ся самъ по животѣ, по носѣ та гладить ся по бородѣ. Жителѣ на островѣ Муррей въ проливѣ Торреса, скробають зъ легка ногтями одной руки по долони другои. У Тодôвъ поздоровляють ся въ той спосôбъ, що ставлять палець правои руки просто носа, а вôдтакъ пôдоймають его ажь до чола. Коли стрѣтить ся приятель зъ приятелемъ, то каже оденъ другому „ча“, що значить „добрый день“. Коли двохъ людей вже давно не видѣли ся, то витае оденъ другого словомъ „абебуддікенъ“, що значить: обнимати ноги.

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує и спродає

ВСЯКІ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадної провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

$4\frac{1}{2}\%$ листы гіпотечнî.
5% листы гіпотечнî преміованî.
5% листы гіпотечнî безъ премій.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Тов. кредитового земс.
$4\frac{1}{2}\%$ листы Банку краєвого.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку краєву галицку.
4% пожичку пропінаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
$4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінаційну угорску.

4% угорскî Облигаціи индемнизаційнî,
котрî то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купує и продає по цѣнахъ найкориснѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймає вôдъ Вп. купуючихъ всякî выльосованî, а вже платнî мѣсцевî паперы цѣннî, якъ такожъ купоны за готôвку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевî лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрî самъ поносить. 8

АВІЗО!

Львôвскій Експортъ пива въ бутелькахъ

Сикстуска число 8.

Повѣдомляє Поважану Публику, що удержує вôдъ нинѣ и надальше богатый Складъ Винъ австрійскихъ, угорскихъ, италійскихъ и заграничныхъ та зарядивъ для выгоды Поважаныхъ Вôдбираючихъ, що тіжъ доставлені будуть **до дому.**

Специяльно звертаємо увагу на слѣдуючî роды:

1. Геґеляй	бутелька велика по	50 кр.
2. Ерлявске вино червоне	„ „ „	50 „
3. Дальматиньске	„ „ „	45 „
4. Кльостернайбурґеръ	„ „ „	50 „
5. Италійске (островъ Карпі)	„ „ „	46 „

котрî по такъ низькôй цѣнѣ продаємо, щобъ кожда родина могла побирати. — Повѣдомляємо ще такожъ, що наша фірма зостала змѣнена и называє ся

Львôвскій Експортъ пива и вина
въ бутелькахъ.

Улиця Сикстуска ч. 8. Телефонъ ч. 379. 39

Высокоповажанî Панѣ!

Пôддержуйте промыслъ краєвый купуючи крохмаль брилянтовый прошу жадати лише зô знакомъ „двѣ руки" (знакъ союза) выробу Бажанта. **Товаръ лучшій вôдъ чужихъ выробôвъ** є до набутя вô всѣхъ торголяхъ.

(Львôвъ Импресса.) 26

Инсераты

(„оповѣщеня приватнî") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожъ для „Газеты Львôвскои" принимає лишь „Бюро Дневникôвъ" **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожъ знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ газетъ.

„ДНѢСТЕРЪ"

Товариство взаимныхъ обезпеченъ

у Львовѣ

засноване на пôдставѣ концесіи Высокого ц. к. Міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ дня 9 грудня 1891 ч. 22751, розпочало свою дѣяльнôсть дня 15 н. ст. вересия м. р.

„ДНѢСТЕРЪ", опертый на засадѣ взаимности своихъ членôвъ, обезпечає всяке майно движиме и недвижиме противъ шкôдъ огневыхъ пôдъ найприступнѣйшими условіями и почислює можливо найнизшî преміи.

Всякî шкоды ліквідують ся и выплачують ся сейчасъ по пожарѣ.

Фондъ основный „ДНѢСТРА" выноситъ на разѣ 50.000.

Якъ фондъ основный такъ и контракты заключенî зъ першими Товариствами контрассекураційными, подають „ДНѢСТРОВИ" можнôсть обезпечувати якъ найбôльшî сумы.

Въ силу договору заключеного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ, — „Днѣстеръ" принимає обезпеченя на житє у всѣхъ можливыхъ комбінаціяхъ.

Друки якъ и всякî поясненя подають Аґенты, установленî у всѣхъ мѣстахъ и бôльшихъ селахъ якъ и 34

Дирекція „Днѣстра"

у Львовѣ, улиця Театральна число 8.

Бюро дневникôвъ и оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львовѣ

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонаментъ на всѣ дневники

по цѣнахъ оригінальныхъ.

СТАРУ

житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.

поручає

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

Л. І. Патрахъ въ Стрыю

въ Галичинѣ

складъ машинъ, рôльничихъ знарядôвъ и кôстяной муки.

Выключный складъ фабричный **КОСЪ** зô значкомъ „Сѣчкарня" для Австріи, Россіи, Нѣмеччины, Угоръ и Всходу.

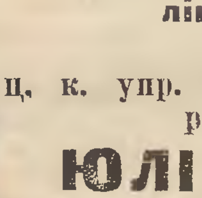

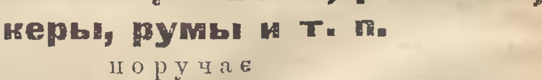

Доброта нашихъ косъ до клепання зъ надъобыкновеннымъ гартомъ зъ анґлійскои серебристои стали зъ жолтою политурою, доказана найлучше великимъ отбытомъ въ цѣлôй державѣ.

За доброту косы, ручается; єсли бы однакже котра не понравилась, а даже, єсли бы по 5—6 разовомъ клепаню добре не косила якъ пишемо, то принимаємь сю назадъ.

КОСЫ: довольно довгіи продаємо по цѣнѣ:

Довг.:	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105 цтм.
Цѣна:	1	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.60	1.70	1.80 зр.

Правдивî мармуровî каменѣ:

Довг.:	18	21	22 цтм.
Цѣна:	30	35	38 кр. за штуку.

Правдивî каменѣ 16 кр. Бабка зъ молоткомъ 1·20 кр.

Селяне котрî беруть 10 штукъ, одержать одну (11-тую) даромъ.

Можна такожъ одержати: молотѣльню, сѣчкарню, млынки до очищаня збôжа и прочî рôльничî предметы и на выплатъ до року; анґлійскî ножѣ до всѣхъ сѣчкарней.

TH,	CCH.	CSA
80,	1.40	1.50 зр.

Высылає ся сейчасъ за готôвку, або за послѣплатою. 1

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.